

Spis treści

Od autora	9
Wstęp (<i>Jarosław Rola</i>)	11
1. Zarys problematyki	11
2. Cel pracy	13
3. Zakres chronologiczny	13
4. Zakres przestrzenny	14
5. Układ pracy	15
Część A. Żuławka Mała, stan. 1, strefa przeprawy przez dolinę Noteci	
A.I. Próba rekonstrukcji środowiska przyrodniczego rejonu Żuławki nad Notecią w okresach atlantyckim i subborealnym (<i>Jarosław Rola</i>)	19
A.I.1. Sytuacja geomorfologiczna i geologiczna stanowiska	20
A.I.2. Hydrografia	22
A.I.3. Gleby	27
A.I.4. Flora i fauna	28
A.I.5. Klimat	30
A.II. Etapy zasiedlania strefy przeprowowej w rejonie Żuławki w neolicie i wczesnej epoce brązu	31
A.II.1. Specyfikacja informacji źródłowych (<i>Jarosław Rola</i>)	31
A.II.1.1. Osadnictwo społeczności kultury ceramiki wstęgowej rytej i kultury pucharów lejkowatych (<i>Paulina Szkudlarek, Jarosław Rola</i>)	36
A.II.1.1.1. Źródła nieruchome kultury ceramiki wstęgowej rytej	48
A.II.1.1.2. Źródła ruchome kultury ceramiki wstęgowej rytej	48
A.II.1.1.2.1. Ceramika naczyniowa	49
A.II.1.1.2.2. Materiały krzemienne	62

A.II.1.1.2.3. Zabytki kamienne	66
A.II.1.2.1. Źródła nieruchome kultury pucharów lejkowatych	66
A.II.1.2.2. Źródła ruchome kultury pucharów lejkowatych	69
A.II.1.3. Społeczność kultury amfor kulistych w rejonie Żuławki Małej (<i>Szymon Nowaczyk, Jarosław Rola</i>)	75
A.II.1.3.1. Źródła nieruchome	75
A.II.1.3.1.1. Grobla kultury amfor kulistych	75
A.II.1.3.1.2 Osada kultury amfor kulistych	87
A.II.1.3.2. Źródła ruchome	87
A.II.1.4. Strefa przeprawowa w rejonie Żuławki Małej w dobie interstadium neolitu i brązu (<i>Jarosław Rola</i>)	111
A.II.1.4.1. Źródła nieruchome	111
A.II.1.4.2. Źródła ruchome	112
A.II.2. Wyniki analizy dendrochronologicznej drewna z Żuławki Małej (<i>Marek Krapiec</i>)	116
A.II.3. Groble z Żuławki Małej w świetle analizy dendrologicznej (<i>Tomasz Stepiński</i>)	119
A.II.4. Gospodarka zwierzętami w mikroregionie Żuławki Małej, gm. Wyrzysk (<i>Daniel Makowiecki</i>)	125
A.II.4.1. Wstęp	125
A.II.4.2. Charakterystyka materiałów oraz metody ich opisu i analizy	126
A.II.4.3. Wyniki	127
A.II.4.3.1. Paleolit schyłkowy	127
A.II.4.3.2. Kultura ceramiki wstęgowej rytej i kultura późnej ceramiki wstęgowej	127
A.II.4.3.3. Kultura pucharów lejkowatych	128
A.II.4.3.4. Kultura ceramiki wstęgowej rytej – kultura pucharów lejkowatych oraz kultura amfor kulistych	128
A.II.4.3.5. Kultura amfor kulistych	129
A.II.4.3.6. Kultura pucharów lejkowatych/kultura amfor kulistych oraz neolit	129
A.II.4.3.7. Wczesny podokres epoki brązu.	130
A.II.4.3.8. Kultura łużycka	130
A.II.4.4. Gospodarka zwierzętami oraz elementy paleośrodowiska mikroregionu Żuławki Małej.	131
A.II.4.5. Uwagi końcowe	138
A.II.5. Rejestr oznaczeń radiowęglowych. Chronologia absolutna (<i>Jarosław Rola</i>)	139
A.II.6. Podstawy periodyzacji konwencjonalnej i esencjalnej procesu zasiedlania strefy przeprawowej (<i>Jarosław Rola</i>)	147
A.II.6.1. Kultury cyklu wstęgowego	148
A.II.6.2. Kultura pucharów lejkowatych	149

A.II.6.3. Kultura amfor kulistych	153
A.II.6.4. Interstadium epok neolitu i brązu	155
A.II.7. Strategie adaptacji środowiskowej (<i>Jarosław Rola</i>)	158
A.II.7.1. Kultury cyklu wstęgowego	158
A.II.7.2. Kultura pucharów lejkowatych	162
A.II.7.3. Kultura amfor kulistych	166
A.II.7.4. Interstadium epok neolitu i brązu	171
A.II.8. Topogeneza, kontakty kulturowe (<i>Jarosław Rola</i>)	172
A.II.8.1. Kultury cyklu wstęgowego	172
A.II.8.2. Kultura pucharów lejkowatych	175
A.II.8.3. Kultura amfor kulistych	176
A.II.8.4. Interstadium epok neolitu i brązu	180
A.II.9. Wnioski. Schemat periodyzacji realnej (esencjalnej) (<i>Jarosław Rola</i>) . .	181
A.II.10. Węzeł komunikacyjny Żuławki Małej w procesie eneolityzacji (<i>Jarosław Rola</i>)	183
Część B. W sieci szlaków późnego neolitu – społeczności kultury amfor kulistych w dorzeczu środkowej i dolnej Noteci	
B.I. Neolityczne szlaki i środki transportu – historia badań, stan rozpoznania. Perspektywa ziem Polski – Nizy Europejskiego	189
B.II. Społeczności kultury amfor kulistych w regionie nadnoteckim (<i>Jarosław Rola, Szymon Nowaczyk</i>)	195
B.II.1. Delimitacja i środowisko przyrodnicze „regionu nadnoteckiego”	195
B.II.2. Baza źródłowa do studiów nad osadnictwem kultury amfor kulistych w rejonie dorzecza dolnej i środkowej Noteci	202
B.II.3. Generatory rozwoju, perspektywa autogenezy kultury amfor kulistych	203
B.II.4. Geografia osadnictwa kultury amfor kulistych na omawianym obszarze	205
B.II.5. Skupiska osadnicze kultury amfor kulistych i ich „funkcje”	207
B.II.6. Przestrzenne zróżnicowanie zespołów kultury amfor kulistych w regionie nadnoteckim	215
B.II.7. Chronologia zespołów kultury amfor kulistych w dorzeczu środkowej i dolnej Noteci	223
B.II.8. Wyposażenie kulturowe	226
B.II.8.1. Formy osadnictwa oraz sposoby zagospodarowania wnętrza osiedli . . .	226
B.II.8.2. Gospodarka żywnościowa	230
B.II.8.3. Gospodarka surowcowa	235
B.II.9. Próba charakterystyki demograficznej	240
B.III. Grupy ludności kultury amfor kulistych w rejonie nadnoteckim próba analizy społecznej (<i>Jarosław Rola</i>)	243

B.IV. Forma i funkcja przemywania w sieci szlaków kultury amfor kulistych (<i>Jarostaw Rola</i>).....	253
B.V. Problem zaniku – sytuacja kulturowa po 2450 BC; „historyczne <i>continuum</i> ” (<i>Jarostaw Rola</i>).....	257
Podsumowanie (<i>Jarostaw Rola</i>)	263
Tabele.....	267
Fotografie.....	359
Bibliografia	371